

Виміри черепів міліметрами

	№ 904	—	№ 527	—	№ 3055	—
Загальна довжина	90	122	98	119	94	121
Кандило-базальна довжина .	83	112	90	110	87,5	113
Основна довжина за Гензелем	74	100	82	100	77,5	100
Зовнішня ширина морди біля ікол	22	30	24	29,3	24	31
Межочна звужина	32	43,2	31	38,8	32	41,3
Найбільша ширина черепа .	42	56,8	43	52,4	42	54,2
Скулова ширина	64	86,5	66	80,7	67	86,5
Найбільша поточична ширина	40,5	54,7	47	52,4	42	54,1
Довжина верхнього ряду зубів	21	28,3	24	30	23	30

В. Г. Аверін

Про перев'язку, або рябого тхора

(Vormela peregusna Cüld)

З того часу, коли я в останнє писав про перев'язку, минуло вже три роки¹⁾. І за цей короткий час уже назбирались деякі відомості, що поширюють наші, ще й досі дуже бідні, знання про знаходження цієї цікавої тваринки на Україні. Найбільш відомостей і шкурок самих перев'язок я одержав за останні 1927 та 1928 роки:

1. Декілька штук їх було ввіймано в каменярнях біля м. Артемівське. Я звідти одержав аж 3 шкурки за зиму 1927-28 року. Очевидно це місце, де перев'язка дійсно трапляється у помітній кількості, і її там не трудно здобувати. На жаль, місцеві мисливці не беруть її й вона таки частенько попадає до хутра, що йде до ВУСМР та Держторгу²⁾.

¹⁾ „Хорек перевязка и наши сведения о ней“. Природа и охота на Украине. 1924, стр. 155—158.

„Новые сведения о нахождении хорька перевязки на Украине“. Охотн. Вестник Сев. Кавказа № 4 стр. 18. 1925.

²⁾ За відомостями, що є у мене, на склепі Держторгу у Харкові в 1928 році набралось штук мабуть з 80 шкурок перев'язки. Невідомо, звичайно, що всі вони

Про знаходження перев'язки в околицях Артемівська біля порохового склепу казав мені, ще в лютому 1927 року, Б. С. Вальх й пе-

Перев'язка. Genus Vormela. З книги Н. А. Бобринського: „Определитель охотничьих и промысловых зверей нашей фауны“

редавав про випадок, коли до спілки мисливців було принесено живу перев'язку, але з ящика вона скоро зникла.

2. Серед хутра, що було надіслано взимку 1927-28 р. ЦР ВУСМР з Луганської округи знайшлась і одна шкурка перев'язки, але на моє запитання до окрвідділу ВУСМР про місце, де її зобуто, відповіді й досі нема³⁾.

здобуті на Україні, але певно деяка їх кількість напевне українські. А жаль. За цим би наших окрвідділам ВУСМР слід би було простежити.

³⁾ Одержав я одну шкурку з хутром і з Балаклеї. Ізюмської округи, але після

3. Узимку 1927-28 року в Старо-Каранському районі Маріупільської округи було здобуто перев'язку, про це мене повідомив мисливець І. В. Варуша і вже пізніш я одержав шкурку її від П. М. Забари. Подробиць про її здобуття і місце її знаходження я не маю.

4. Уже цими днями я одержав як саму шкурку, так і подробиці здобуття перев'язки в самому місті Ізюмі — від мисливця, місцевого ветеринарного лікаря О. Е. Жукова¹⁾. Вміщаю тут деталі з його листа, дуже цікаві для характеристики звичок і поведень цього звіряти.

17 серпня 1927 року, робочі, що будували повітку на садибі діагностичного кабінету, помітили між зваленою серед двору кучою дошок тхора. О. Е. Жуков великими щипцями витяг звіря, і після того, як сусіди повідомили про пропажу багатой кількості свійської птиці,

листування з райвідділом ВУСМР виявилось, що пару шкурок перев'язки один чоловік привіз аж з Кубані і потім здав до відділу, а це вже в Харкові її зарахували до Балаклеї.

¹⁾ За що йому щиро дякую.

його було вбито і знято шкурку. Невеличка ця тваринка, але дуже зла і живуча. Весь час вона вертілась на щипцях та хватала залізо зубами. А ще більш дивно було, коли тхорик уже зовсім обідраний від шкурки, з одрізаними лапками, мабуть очунав від приглушення, піднявся на культі і пішов по столі, роззявлюючи рота і хапаючи повітря навіть з розрізаного черевця уже висіли кишки. Пришлось добити. Як пише О. Е. — „Факт великої живучості, якого мені не траплялось спостерігати, неважаючи на великий досвід у цьому, мене здивував“. З того ж таки листа О. Е. Жукова ми знаходимо ще відомості про те, що минулою ж зимою (1927 р.) в місті Ізюмі, співробітник ОЗВ гр. Шестопал здобув 2 перев'язки (коли ловив перев'язку т. Жуков, він був присутнім і бачив її). Гр. Шестопал вважає перев'язок за більш-менш звичайних тхорів для Ізюма. Своїх перев'язок він здобув у себе в садибі, де росте великий садок, і де серед заметів снігу пориті були нори.

На підставі цих нових даних і раніш мною оголошених можна

дати таку мапу знаходжень перев'язки на терені України.

Мапа розповсюдження перев'язки на Україні.

Трикутники — місця, що вказані за довійськових часів і де тепер перев'язки не знайдено.

Кружечки — місця, де знайдено перев'язку за наших часів.

Цими відомостями поки-що і вичерпуються наші знання про розповсюдження перев'язки. На жаль, і досі не довелось мені здобути її, черепа і ще більш жаль, що не попадала вона до моїх рук живою. Цікаво було б над нею живою провести всілякі спостереження, а також сфотографувати і намалювати її у всіх виглядах.